

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 98 ANULU XXI.

Sabiuu, in 618 Decembre 1873.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Sabiuu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste cu bani gat'ă prin scrisori francate, adresate către expeditura. Prețulu pnenumeratiunei pentru Sabiuu este pe anu 7 fl. v. a. ear pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte părți ale Transilvaniei pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țieri străine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inscraterile se platescu pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiuu 5 Decembre.

Nu este lucru usioru a fi privighiatoriu bonu cându ventulu sufla cu sgomotu, cându ramii frundiosi ai arborilor, giuru in pregiuru, siuera și plecându-se de puterea suflătorie cându într'o parte cându într'alt'a dau din sine unu gemetu scârțitoriu, dara nu este lucru usioru cându pre lângă toate acestea se mai adauge și plângerea și vaietarea unui neajutoritu. Atentiunea vighiatoriului trebuie sa fia indiectu și insotitu mai incordata, pentru ca spre a pute priveghiă bine trebuie sa invinga pedecile amintite. In astfelu de pusetiune se afla fia-care românu bonu și cu inima palpitanda pentru adeveratele și bine intielesele interese ale poporului seu.

A trecut două decenii de cându s'au pornitu, dupa unu nadufu epasatoriu și impeducatoriu de viață de secolu, o era nouă, carea s'a inceputu cu viscolulu, cu fortun'a din anii 1848—49. Sistemele politice au trecut că nisce venturi aprige dara și schimbaciōse, suflându cându a absolutismu, cându a constitutionalismu; dara acestu din urma ierasi din diverse directiuni. Poporele la suflarea acest'a noua au fostu și sontu in o miscare continua și multamirea unor'a și nemultamirea altor'a causēza sgomotulu acelu confusu, încātu este o greutate mare a alege situatiunea cea adeverala. Si apoi plângerea celor putieni esperti nu distrage putienu pre cei ce voru sa observeze cu seriozitate cursulu intemplărilor.

Credemu a nu fi departe cu depingerea noastră a situatiunei de adeverala stare a impregiurărilor noastre in genere și in specie.

In situatiunea acest'a ne gasescu astadi două evenimente speciale: cris'a in Pest'a și relevarea cestiunei nationalităților in diet'a Ungariei.

Ce influență potu avé aceste asupra românilor?

Cea dintâiu se restringe simplu, dupa cum se vede totu mai bine, la unele strafomări in sinulu partidelor dietali. O fractiune din stâng'a se alipesce mai strinsu de drépt'a dietei spre a immulti numerulu celor ce recunosc pactulu intre jumetătile imperiului, incheiatu la 1867. Fractiunea conservativa nu incupe in consideratiunile noastre, pentru ca ea a fostu și remâne pre lângă acelu pactu, și numai in cestiuni secundarie pōte sa se deosebēca de partid'a ei cea mare in carea, precum vedemu, incupe fōrte bine chiaru și o nationalitate cum e cea sasēca. Dupa cum putemu noi apretia starea lucrurilor de pâna acum din diet'a pestana, încātu privesce sistem'a politica acest'a nu e amenintata nici decum. Alt'a este inse cestiunea, ca incatrau aru porni partidele cându s'aru ivi vre-unu evenimentu, care sa ascuta situatiunea și mai tare de cum e dens'a astadi.

Cu privire la interesele speciali ale românilor nu schimba situatiunea cea in câtu-va și acum agitata in sferele din Pest'a nimic'a, ea remane aceea ce a devenitu dela 1867 încōce și de aceea e lucru de miratu cum de vedemu români amestecându-se fâra de nici o rezerva in partid'a seu partide de acele, cari respingu dela sine ori ce comuniune cu cealalta parte a imperiului și cari tōta legatur'a cu celelalte țieri ale monarchiei voru sa o aiba numai in persōn'a regelui. Este și mai de miratu apoi cum ierasi români, confesēza principie politice ce treou și preste pactulu din 1867 in centralisare și secundēza pre acei ce se radima de acea partida maghiara, carea aspira total'a separare in afaceri, afara, cum amu disu, de persōn'a regelui.

Cātu pentru sulevarea cestiunei nationalităților in siedinti'a din 6 Decembre nou de deputatulu Sighisiōrei. de nationalitate sasu, ea in dieta, dupa cum se vede, de asta-data a cadintu. Ea inse cu tōta caderea ei este fōrte instructiva pentru noi. Este instructiva pentru ca ne arēta ca in constitu-

tionalismu o cestiune se pōte amană, dara nu suprimē pentru totu-dēun'a, o aspiratiune drépta se pōte impeducă pre unu tempu, dara dēca are apărători o sulevēza de atâtea ori pâna cându odata totu se deslēga.

De alta parte ea ne mai invētia câtu este de mare efectulu unei cestiuni aduse pre tapetu in o reprezentantia legale a unei țieri, pre lângă pitici-mele unor incercări partiale cari abiă trecu margi-nile provinciali ale patriei noastre. Și de aceea cu bucuria amu vedintu pre fratii nostri din Ungari'a, cari se afla că deputati in dieta folosindu ocasiunea și pre lângă tōte neajunsele organizărei lor in o partida solidaria, intrevenindu pentru ameliorarea sortiei nationalităților, carea in cele din urma este identica cu a patriei, pentru ca tratēza de sōrtea cetățienilor patriei. Dara bucuria noastră aru fi fostu și mai mare cându puteau la acēsta lupta leiala sa participe și barbatii nostri din patria, in intielesu mai strinsu, cari cunosc și mai bine impregiurările noastre locali, cari impregiurări ilustrate in adeveratele lor colori pōte aveau mai mare influență asupra dietei, asupra opiniunei celei mari publice și in fine și unu rezultatu mai favorabile.

Pre noi români sa nu ne seduca séu distraga miscările din sferele pestane, sa deosebimu bine consecutiunile sistemului și ale partidelor din dieta și sa cautămu pōte-se séu nu se pōte ajunge acelu scopu sântu, acea dorintia justa a noastră de a ne bucură odata și noi de dreptulu deplinu de cetățieni ai statului. Căci indata ce ne vomu seduce de alte sonete nu mai suntemu paditorii cei adeverali ai intereselor noastre, ci servi orbi, la comand'a celui ce va strigă spre a ne maguli audiulu.

N'avemu noi sa purtămu grigiu cum îi chiama și de unde suntu cutare conlocuitori, ci ea este modu de a putē trai cu densii.

Dupa cum vedemu modulu s'aru gasi, numai trebuie cautatu, dara nu totu vaietatu asupra „stepanilor” și visatu ca voru cadē mâne, ca voru cadē poimâne dupa cum totu predica unii.

Astfelu de sperantie suntu vanități de cele mai condemnabile.

Alegerea de Episcopu in dieces'a Aradului in persōn'a Prēcuviosiei Sele P. Archimandritu și vicariu episcopescu Mironu Romanulu este intarita. Consecrarea (chirotonirea) va urmă, dupa cum audimu, dupa serbatorile Nascerei Dlui, séu craciuna.

Afaceri comune bisericesci fundatiunale ale dieceselor de Aradu și Caransebesiu.

Că onoratulu publicu alu nostru se aiba cunoscintia despre aceste afaceri de interesu publicu comunu alu eparchie-lor noastre române greco-orientali, cu acest'a in urmarea conclusului Epitropiei provisorie a fondurilor comune bisericesci, din 27 Iuliu a. c. nr. 21 iucepemu publicarea actelor mai momentōse in ordulu urmatoriu:

L.

PROTOCOLULU

siedintiē a VIII. plenaria tienuta in Aradu, 10/22 și continuative 12/24 Novembre a. c. din partea epitropiei provisorie a fondurilor comune bisericesci ale dieceselor de Aradu și Caransebesiu, fiindu de fatia: Presiedintele: Escelenti'a Sea Parintele Archiepiscopu și Metropolitu Procopiu Ivacicovicu și Presanti'a Sea Parintele Ioanu Popasu Episcopulu diecesanu alu Caransebesiului. Membrii: Vincentiu Babesiu, Dr. Pavelu Vasiciu, Dr. Atanasiu Sian doru, Georgiu Vasilievicu, Georgiu Fagarsasi, Ioanu Missiciu, Lazaru Ionescu, și Ioanu Suciū toti din dieces'a Aradului; iera Nicolau Andreevicu, Iulianu Ianculescu totu odata controloru și Constantiu Udrea

din dieces'a Caransebesiului. Iurisconsultulu: Ioanu Popovicu Desseanu. Contabilulu: Ioanu Moldovanu și Notariulu: Petru Petrovicu, toti trei din Aradu.

Nr. 62. Cetindu-se protocolulu siedintiē a VII ordinarie din 5/17 Octomvre a. c.

Se autentica.

Nr. 63. Cu privire la decisulu de sub nr. prot 58. Escelenti'a Sea presiedintele Archiepiscopu și Metropolitu, amesuratu dispusetiunei din §§ 3, 6, alu Regulamentulu de procedere, provōca pre membrii de fatia că sa-si alēga presiedinte pâna la alte dispusetiuni ale sinōdelor eparchiali, fiindu Escelenti'a Sea durabilu impeducatu dela mai departea conducere că presiedinte.

De ore-ce mai departe Escelenti'a Sea singuru a ingritu pâna acum și a purtatu și agendele cassariatulu, face cunoscutu: ca și dela acēsta misiune va fi durabilu impeducatu, prin urmare Epitropi'a conformu dispusetiunei din § 20 alu Regulamentulu, pâna la regularea definitiva are a incredentiā functiunile cassariali unni membru alu seu, cărui'a sa se predee tōte papirele de valōre ale fondurilor pre lângă inventariu.

Dupa ce de o camdata dintre membrii din locu dara nici dintre cei estranei, in impregiurările de fatia nu se pōte alege presiedinte din sinulu acestei Epitropii, de ore-ce apoi administratiunea fondurilor comune are sa se regulezie și organizadie definitivmintē prin prossimele sinōde eparchiali ale dieceselor de Aradu și Caransebesiu, dreptu aceea fiindu acest'a Epitropia și asiā numai provisorie, Escelenti'a Sea Parintele Archiepiscopu și Metropolitu e rogatu sa binevoitēca in conformitate cu § 3, alu Regulamentulu pre tempulu impeducărēi privite numai de temporale — pâna la fiitōriele sinōde eparchiali a remanē presiedinte naturalu alu Epitropiei constituite de corpulu reprezentativu alu deputatilor români congressuali din anulu 1865 la Carlovetiū, și astfelu pentru restempulu de cincī luni pâna la sinōdele eparchiali substituirea presiedintulu a o incredentiā unui'a dintre membrii acestei Epitropii provisorie.

In urmarea acestor'a, Escelenti'a Sea denu-mesce pre membrulu epitropiei Dr. Atanasiu Sian doru de substitutu presiedinte alu seu, carele totu odata se incredentiēza și cu functiunea de cassariu și cărui'a, pentru ostenelele acestor două functiunī i se votēza o retributiune anuală de 400 fl. v. a. incependu in dia'a de astadi.

Contabilulu Epitropiei va avé sa grigēca că epistolele adresate către epitropia indata dupa sosirea lor sa le primēca și deschida substitutul presiedinte, carele pinendu datulu presentē pre epistole, le va predă notariulu spre improcolare și superare conformu § 14. alu Regulamentulu; epistolele referitōrie la contabilitate, notariulu indata dupa improcolare le va predă cu cartea de primire contabilulu spre mai departea inregistrare.

Epistolele cu bani le deschide substitutul presiedinte că casariu dimpreuna cu contabilulu, avendu a se acomodă dispusetiunei din §§. 21 inclusiv 26, și fiindu ambii responsabili pentru corect'a și esact'a manipulare a fondurilor ale cărōr'a papire de valōre și libelulu casei de pastrare, pre lângă unu documentu specificu le voru primī dela Escelenti'a Sea. In present'i'a juriscoucultulu a controlorulu și a notariulu.

Despre predare și primire se face unu protocolu in care au a fi induse nominativu tōte papirele de valōre, adeca tōte obligatiuniloru detorasiloru, și alte harthii referitōrie la manipulare a fondurilor, — dintre cari protocōle, unulu va remanē la Escelenti'a Sea, alu doilea se va predă substitutul presiedinte și casariu, iera alu treilea esemplariu se va depune in archivulu epitropiei provisorie.

Nr. 64. In legatura cu decisulu de sub nr. precedinte, presidiulu face cunoscutu: ca atātu obliga-

giunile detorasiloru câtu si libelulu baniloru elocati, se afla depuse in cas'a de feru Wertheim a epitropiei diecesane. —

Diu care incidinte la propunerea jurisconsultului se decide: a se procurá respective cumperá o casa de feru Wertheimeana anume pre sém'a epitropiei previsorie, care casa sa siba o cátime de 7 pána la 10 centerime si cu a cárei'a procurare se incredintiédia jurisconsultulu si contabilulu, avendu casariulu epitropiei a solvi sum'a pretului si in siedinti'a prosima a presentá cont'a escontentata. —

65. Constatandu-se din protocolulu de evidintia a detorasiloru: ca Iosifu si Alesandr'e Panajoth, respective erediu loru din Lugosiu nici in urmarea repetiteloru provocári si admonieri n'au solvitu interesele restante dupa capitalulu detoriei loru de — 6000 fl. adeca sum'a intereselor cu — 1352 fl. si cumca nici nu s'au dechiaratu déca voiescu séu ba a platí interesele urcate dela 6, la 8% si competintiele de manipulatiune, in urmare.

Se decide a se estradá obligatiunea susu numitiloru detorasi cu tóte adnesele jurisconsultului spre inactionarea procesului in contr'a loru; iéra casariulu epitropiei se impoternicesce a anticipá jurisconsultului recerutele spese de timbre la inactionare.

66. Notariulu presinta formularele compuse si revedinte de controlorulu Iulianu Ianculescu, despre catastife si cartea de contabilitate, cum trebuie sa se introduca si pórté in viitoriu.

Se predau contabilulu cu insarcinare: cá se tipáresca din totu esemplariulu o cátime corespundietorie pentru unu anu, si dupa instructionile speciale dela controlorulu Ianculescu se introduca si se pórté cele ce se prescriu si receru dupa §. 15 alu regulamentulu; avendu la prosim'a siedintia ordenaria a presentá aretarea lunaria despre starea fondurilor; iéra la finea lunei lui Decembre a. c. a incheiá ratiociniile si a face o aretare generala despre manipularea fondurilor; — avendu a o conferá apoi cu controlorulu inainte de ce o aru presentá epitropiei. —

67. Conformu dispusetiunii din §. 11 a regulamentulu, notariulu presinta specificarea diurnelor si speselor de caletoria ce competu membriloru participanti la siedinti'a de astadi, precum si spesele de caletoria ale controlorulu conformu §. 18 regulamentulu cu 27 fl. v. a.

Specificarea in suma de 179 fl. v. a. aflându-se in ordine, diurnele, se asémna la casariu spre escontatare, asiderea se asémna si spesele de caletoria ale controlorulu de totu sum'a 206. fl. v. a. — pre lángha cuatantie prescise.

68. Fiindu efeptuirea dispusetiuniloru espuse urgente, autenticarea protocolulu de fatia

Se concrede unei comissioni statatorie sub presidiulu Esceleniici Sele Présántitulu parinte Archiepiscopu si Metropolitu din membrii: Dr. Atanasiu Siandoru, Ioanu Popoviciu Deseanu, Lazaru Ionescu, Ioanu Moldovanu si notariulu Petru Petroviciu, cari se voru chiamá pre unu terminu câtu mai scurtu la autenticare.

Protocolulu acest'a cetindu-se, se autentica. Aradu, in 17/29 Novembre 1875.

Presiedinte: Procopiu Ivacicovicu, Archiepiscopu si Metropolitu. Ioanu Popoviciu Deseanu, jurisconsultu si membru. Petru Petroviciu, notariu. Dr. Atanasiu Siandoru, membru. Lazaru Ionescu, membrulu comissioni autenticatoré. Ioanu Moldovanu, membru.

Estradatu prin: Petru Petroviciu, notariu.

„Lumin'a“.

Diet'a Ungariiei.

(Urmare.)

Col. Tiszza (continua). Póte ca nice unu statu in Europ'a nu dá nationalitáti atát'a libertate, pre carea o da Ungaria. Oratorulu doresce a linisci nationalitátiile pre eale pacifica si e in credintiatu ca i va succede. Agitatoriloru singuratici sa se dica: veniti si o luati déca puteti. Propunetorii sa nu stea mortisiu pre lángha acea, ca sa li-se iá in consideratiune petitiunea cáci li s'aru putea in templá cá afacerea luându-se de non in consideratiune sa siba rezultate neplacute pentru densii. Oratorulu se alatura la propunerea comissioni.

Punendu-se la votare obiectulu din cestiune se primesce propunerea comissioni de cas'a intréga cu exceptiunea deputatoru sasi si a deputatoru celoru-lalte nationalitáti.

Comitatulu Zarandului petitiunara pentru concessiunea, de a intrebuint'a limb'a romána in oficiu; totu acestu comitatu petitiuneza pentru concessiunea de a pune pre sigila inscriptiunea in limb'a romána; districtulu Fagarasiului pentru concessiunea, de a se poté folosi la certificate pentru sterpirea fereloru selbaticé si de alta limba afara de cea ungara.

Acestea trei petitiuni se punu la desbatere. Comissionea propune releptarea loru.

Part. Cosm'a face contra propunere, cá acelea sa se dee ministrului de interne spre studiu si apretiare. Iéra se incinge o desbatere lunga, la carea participa reprezentantii tuturor nationalitátiloru. In urma se primesce propunerea comissioni petitiunarie.

Cu aceste siedinti'a se incheie, punendu-se petitiunile neresolvite pre sembeta venitório.

In nrulu 96 alu fóiei nóstre publicarâmu o notitia scurta (subscrisa de trei individi credibili) din Jin'a despre grasarea bubatului acolo. In aceea si notitia s'a disu ca si uniculu preotu de acolo a cadintu prada epidemiei. Spre bucuri'a nóstra si a celoru ce i intereséza constatâmu, ca preotulu nostru din Jin'a ni scrie insusi ca e sanatosu si ca numai dóne dile a fostu bolnavu, cându 'lu substitui P. I. Sierbu din Poiana.

Discursulu

deputatulu nat. Parteniu Cosm'a, pronunsiatu in camera deputatoru Ungariiei la 6. Dec. a. c. cu ocasiunea desbaterei asup'a petitiunii comitatulu Zarandu, relativu la sustinerea usului legalu alu limbei románe in afacerile interne ale comitatulu.

On. camera! 'Mi pare fórté reu, ca amu de a me adresá cátra o camera atátu de reu dispusa, (NB. desbaterile asup'a petitiunii municipiului Sighisior'a eshaurise intr'atát'a atentionea si paciintia camerei, incátu acum'a numai ministrulu de interne si abiá cáti-va deputati mai reflectau la oratori. — Red.) cu tóte aceste inse nu me poté retiené dela cuventu, pantru ca obiectulu de sub cestiune este multu mai ponderosu, decátu sa se póta trece cu tacerea; dara ve asecuru, domniloru, ca nu voiu sa me delasu la recriminatiuni nici intr'o privintia, ci dupa potintia voiu se fiu câtu mai obiectivu.

Eu nu poté primi propunerea comis. petitiunarie, pentru ca de cum-va amu acceptatu-o, nu numai ca amu resturná o lege adusa cu intentiunea de a multiamí o mare parte a locuitoriloru tieiei, dara totu odata amu creá unu precedentu fórté periculosu, atribuidu guvernulu unu dreptu, pre care numai corpulu legislativu 'lu are, dreptulu de a interpretá legea.

Petitiunea acest'a este o lopta legala a unui municipiu, pentru respectarea legi, contra omnipotintiei ministeriale, si dela noi aterna acum'a a demustrá lumii, ca óre in tiér'a nóstra legea este totu asiá de sánta sineviolabila in susu cá si in josu, pantru ca noi suntemu ultim'a instantia competente de a deliberá in acésta cauza.

Caus'a este fórté ponderosa si merita pertractarea cea mai seriósá, pentru ca decisiunea ce vomu aduce, va servi de cinosura in tóte casurile analoge si este fórté apta a produce multiamire séu esacerbare la fórté multi civi ai statulu.

Marturisescu sinceru, ca nu-mi poté face placere a intempiná la totu pasulu in camera o cauza de a nationalitátiloru si de cum-va 'mi radicu vocea, facu acésta numai atunci, cându e neaperatu de lipsa; inse precum vedu, guvernulu afla mare placere in acésta, pantru ca neintreruptu o provóca. Nici acum'a n'au escitatu nationalitátiile acésta discussiune, ci ea e provócata de susu.

Trei petiuni urmedia dupa olalta si tóte trei suntu provocate de d. ministru. Cea mai ponderosa intre ele este a comit. Zarandu, relativu la usua rea a limb'e i, si eu credu ca de cum-va o vomu tractá „sine ira et studio“, on. camera va dá dreptu recurentiloru si va reprobá procederea ministrulu.

Starea lucrulu este urmatori'a: Comit. Zarandului, folosindu-se de dreptulu seu legalu, a introdusu limb'a rom. si a usuatu-o asiá, precum ii permite legea, — adeca de limb'a consultáriloru preste totu si a afaceriloru interne pentru acei oficiali, cari nu posedu limb'a maghiara. Ast'a a duratu neintreruptu dela caderea absolutismulu pána in dilele mai recente, adeca 12 ani. De unu tempu incóce

inse displacându acésta multor'a, dara si noulu comite, dorindu a-si casegá niscari merite, a provocatu pre v.-comitele comit. cá sa relatedie: de cándu si in ce mesura este introdusa limb'a rom. in afacerile comitatulu.

V.-comitele i-a relationatu, ca dela 1861 este introdusa de limba a consultatiuniloru si, incátu permite legea, si afaceriloru interne, in susu si in afara totu-déun'a s'a intebuintiatu limb'a maghiara. Limb'a rom. a trebuitu sa se folosésca in afacerile interne mai cu sémá din acelu motivu, pantru ca cea mai mare parte a oficialiloru numai limb'a rom. o posedu deplinu, dara de alta parte si din motivulu, ca mai tóte dispusetiunile municipali se immanuiae comunelor si fórté multe bisericelor, cari pre basea legi avendu-si limb'a rom. de limba afaceriloru, cu dreptu poté pretinde, cá si scrisorile ce le privescu sa li se tramita in acea limba. Deci, chiaru prompt'a administratiune, atátu de dorita in in diu'a de astadi, cere cá limb'a afaceriloru in acésta privintia sa fia cea romána, pantru ca diregatorii esteri nu suntu nici apti, dara nici tempu nu au sa traduca in románescu tóte ordinatiunile ce li se tramita in limb'a maghiara, si apoi translatori inse nu-si poté platí, pantru ca salariulu anualu abiá li se urca la 2—300 fl.

Despre acésta a relationatu apoi comitele la ministeriu. Relatiune eu n'amu vediot'o dara din consecintie judeca, cum-ca a fostu nefavorabila in privintia usului legalu alu limbei románe, pantru ca in urm'a ei a urmatu unu intimatu ministerialu, prin care se impune comitatulu, cá in tempu de 30 de dile sa scóta limb'a rom. din afacerile interne, si de aci incolo sa se folosésca eshisivu numai de cea magiara, pantru ca § 5 alu art. de lege 44 din 1868, prin care esceptionalmente, se permite ca acele municipe s'au oficiali municipali, cari in afacerile interne nu se poté folosi, fára greutate, de limb'a statulu, sa se folosésca de limb'a protocolaria a municipiulu — dupa d. ministru contine dispositiuni transitorie.

Contra cestui intimatu V. comitele basatu pre lege, a remonstratu la ministeriu si din motivele mentionate mai susu a cerutu sustinerea usului legalu alu limbei rom., cu atátu mai vertosu, ca §. 5 alu numitulu art. de lege nu contine dispositiuni transitorie, pantru ca de acéste legea nu face nice o mentiune. — Ministrulu inse si-a sustienutu ordinatiunea, dispunendu de nou, cá sa se esecute fára amánare.

Ordinatiunea ministr. s'a essecutatu, inse totu odata s'a conchiamatu adunare comit. extraordinaria, carea desbatendu caus'a a incuviintiatu pasi V. comitatulu, si prin o representatiune a rogatu de nou pre ministru, ca revocându-si ordinatiunea, se sustiena usulu legalu alu limbei románe.

Precum se vede d. ministru a acceptatu o desbatere viforosa a sup'a dispusetiunii sele, pantru ca in rescriptulu seu recunósce cu placere demnitatea si moderatiunea cu care i s'a pertractatu fermantulu; cu tóte aceste inse nu se afla aplecatu a si-lu revocá, ci-lu sustiene si pretinde respectarea lui.

Contra acéstei dispositiuni recurge acum municipiulu la camera, si nega cá se judecâmu, cine are dreptu? Cine se afla in tre, si cine a trecut pre ste marginile legi? Ministrulu séu municipiulu? — Intrebarea este fórté simpla; ministrulu insu-si recunósce, ca suntu cáti-va diregatorii, cari nu posedu limb'a statulu. Deci, déca §-lu 5 alu legi amentite contine dispositiuni transitorie, atunci ministrulu are dreptu, la din contra, municipiulu.

Cá se potemu judecá asup'a acéstei punctu eu mi-an libertate a ceti desu numitulu §. 5, care suna astfelu: „In sfer'a afaceriloru interne diregatorii municipali voru avé a se folosi de limb'a statulu; déca inse acésta, pantru vre-unu municipiu séu diregatoriu municipalu aru fi, in pressa, impreunsta cu greotáti atunci respectivii esceptionalmente se voru poté folosi de ori-oare din limbele protocolarie ale municipiulu. Inse de cáte ori pretindu interesele supraveghiárii statulu si ale administratiuni, in susu voru avé a-si substerne relatiunile si actele si in limb'a statulu.“

Comitatulu Zarandului n'a facutu mai multu decátu se cuprinde in acéstu §, elu s'a folositu de dreptulu esceptionalu ce 'lu dá acésta lege, si acei oficiali, cari nu posedu limb'a statulu, au lucratu in limb'a rom. in josu cáci in susu tóte curgu maghiarésce. Deci repetiescu domniloru, ca comit. Za-

randului recurge la noi că sa aducem judecata și se enunțăm, ca are ministrul dreptu, care dice cumca §-lu 5 contine dispuștioni transitorie? s'eu municipiulu, care negă acest'a? Déca cum-va paragraful contine disetiuni transitorie, atunci ministrul negresitu are dreptu; décanu precum dopa convingerea mea nici nu contine — atunci noi avem detoriția a protestă contr'a relei interpretatiuni a legei și a preteștă, că legea sa se aplice nepartialu și dopa dreptate.

— Sciu pré bine, și cu parere de reu constat, ca suntu ómeni cari inchidendu-si ochii dinaintea faptelor, credu a-si dovedi patriotismulu prin'acea, ca' insinua de tradare și fapta nepatriotica orice miscamentu nationalu, chiaru legalu de aru fi elu, și apoi provóca pre guvernul mai cu séma prin jurnalistica că se pasiésca cu cea mai mare energia fatia de nationalități. Ba cunescu mai multe casuri, cându guvernulu, ascultandu de insinuatori a facutu pre voi'a loru și in urma a trebuitu sa recunósca, cumca a fostu sedusu și s'a retrasu compromis. Inse chiumarea nóstra este a sustiené și a consolidá bun'a intielegere intre toti civilii patriei, ceea ce inse nu se va esoperá, déca nu ne vomu ingrigi cá celu potienu fia-care nationalitate nu numai sa nu fia impededata, ci se fia chiaru ajutata intru intrebuintierea drepturilor sele, garantate prin legi; sa nisuiam, cá legile sa se aplice cu conscientiositate, căci la din contra, deca permitem a se vatemá santieni'a legei, nu numai ca nu vomu conferi la bun'a intielegere, ci din contra vomu semená nemulțiamirea și discordi'a generala.

— Din aceste motive facu urmatórea c o n t r ' a p r o p u n e r e : De óre-ce §-lu 5 alu art. de lege 44 din 1868, nu contine dispuștioni transitorie, ministrulu de interne se indrumédia, cá se sustiena usulu legalu alu limbei nationalitatiloru nemaghiare. Acest'a nu contine alta, decâtu respectarea legei, me rogu se o primiti. (Dupa „Feder.“)

R o m a n i ' a .

B u c u r e s c i 25 Novembre 1873.

Comunicám astadi lectoriloru unu actu importantu, pre care 'lu publica jurnalele straine, și care este circulari'a, adresata la 24 Septemvru trecut, de cátra guvernulu turcescu, reprezentatoru sei in strainatate, și mai cu deosebire celoru acreditati pre lánge puterile garanti, tientiudu a interdice statulu románu dreptulu de a incheiá tractate de unu caracteru internationalu cu guvernele celoru-lalte state.

De mai multu tempu guvernulu turcescu s'a apucatu sa desgrópe potcóve de cai morti, fára sa bage de séma cátu de ridiculu 'lu face o asemenea intreprindere.

Elu vrea cu ori-ce pretiu sa intonece drepturile de suveranitate ale statulu románu, dopa ce s'au recunoscutu și afirmatu aceste drepturi prin tractatulu din Parisu, care a consacratu vechile nóstre tractate cu Turci'a, caate in picióre cátu-va tempu, și sa revindece pre sém'a sea asemenea drepturi, pre cari nu i le-au cedatu románii nici odatá, nici sub pressiunea fortiei, pre tempulu cându Islamismulu in splendórea vigórei sele s'gduiá Europ'a intréga, nici chiaru sub pressiunea a totu felulu de atrocități esercitate mai in urma asupra-ne, dopa sleirea incetulu cu incetulu a fortieloru natiunei románe, atátu in luptele ei continue cu vecinii sei invidiosi, cátu și in sfasierile intestinale la care o impingea multimea de pretendenti la domnia.

Dara cugeta óre maturu acestu guvernulu turcescu, cându se hasardéza sa faca asemenea actu de autoritate, in ce positione se afla statulu pre care elu 'lu conduce, nu numai in fatia cu noi, daru inca și fatia cu cele-lalte state europene?

Nóua, natiune care se renasce și se reinvertosiéga cu iutiél'a cu care primavér'a reinvie natur'a intréga, cá și celoru-lalte puteri europene, statulu turcescu nu ne presenta astadi, decâtu pre unu bietu gârbovu in agonie, a cáru enervare a facutu sa i se interdica ori-ce actu de iniciativa, prin impreuna chibsuirea a acelor'a cari, din consideratiune pentru trecutulu seu de gloria, nu s'au induratu sa-lu lase espusu atacuriloru ce urmá sa-i faca cei terorizati odatá de densulu, ci s'au invoitu a-lu ocroti pána ce se va stinge cu deseversire scantei'a vietiei din trespulu.

Ei bine, interdusulu voiesce sa interdica elu alfor'a, fára consciintia despre trist'a sea positione actuale!

Si óre numai in noi isbesce acést'a interdictiune?

Déca aru fi numai atát'a, circulari'a guvernulu turcescu aru fi unu actu mai putienu gravu, mai putienu ridiculu și chiaru póte mai impunatoriu, căci ne-amu putea inchipui ca guvernulu turcescu va fi fostu impinsu pre sub mána de vre-o putere inimica, care aru avea de gându a-lu și spriginá la unu casu datu, fatia cu noi.

Inse incheierea de conventiuni fiindu unu actu de contielegere, s'eu de complicatiune intre doi, ori și mai multi, interdictiunea isbesce și in acele state cu cari statulu nostru a schimbatu séu va mai schimbá conventiuni.

Mai multu decâtu atát'a.

Amu putea dice ca interdictiunea isbesce numai intr'acele state, pentru ca, adeverulu vorbindu, nu noi amu datu vre-odata ghes cu propuneri de conventiuni celoru-lalte state, ci ele ne-au datu zoro cu dragostea loru pentru acest'a; și la acea dragoste déca amu cedatu noi, de multe ori chiaru cu scaderea demnitátiiei nóstre nationale, amu facutu totu-déun'a cá acele femei ce se lasa seduse numai pentru satisfactiunea intima, ca seducatoriulu ocupa o positione mai inalta decâtu ele in regiunile sociali.

Precum se vede pretensiunea Turciiei in fati'a nóstra atinge in modu directu chiaru libertatea de actiune și a celoru-lalte state și acest'a o face și mai ridicola, cându scimu ca ea din grati'a loru traiesce.

Ne pare reu ca avemu intr'acést'a o nóua proba despre lips'a de bunu simtiu și de intielepzione ce mai inainte facea renumele diplomatiei turcesci.

Guvernulu románu, departe de a se intimidá de acést'a circulari'a, lantata in modu imprudentu, aflámu ca a respunsu cu multa demnitate, afirmandu drepturile de suveranitate ale statulu románu și respingendu pretensiunea guvernulu turcescu.

Nu scimu cum va fi fostu intempinata de cátra cabinetele straine circulari'a in cestiune. Dara oricum, ele suntu angagiate, prin faptululu ca au incheiatu cu noi conventiuni de unu caracteru internationalu, a respinge și din parte-le, și cu mai multa autoritate, pretensiunea absurda a guvernulu inaltei Porti.

Cu tóte acestea, cá sa admitemu dóue ipotese, dicemu :

Déca aceste cabinele se voru fi grabitu a-si dá responsulu in sensulu unei respingeri, pentru noi nu mai remane indoiéla ca circulari'a a esitu din propri'a iniciativa a ómeniloru de statu turci, condusi la asemenea retacire de neesperinti'a loru; déca inse voru fi temporisandu ele a-si dá responsulu, s'eu de-lu voru fi datu in sensulu vederiloru circulariiei turcesci, pre noi ne framenta o alta reflexiune: ne temem cá acést'a sa nu fia ceea ce se chiama o lovitura de teatru, pregatita de cátra diplomati'a austro-ungurésca prin intielegere cu diplomati'a turcesca, anume pentru cestiunea pendentá a junctiuniloru, pentru ca reprezentanti natiunei, cari nu prea au aerulu a primi junctiunile cu ori-ce pretiu, speriatu ca ni se interdica unu dreptu sacru de suveranitate, sa nu mai observe la conditionile in cari se ivescu aceste junctiuni, ci sa se grabésca a le primá fia-cum, numai sa faca actu de suveranitate cu statulu austro-ungurescu.

In acést'a privintia, noi dámu modestulu nostru consiliu domniloru reprezentanti ai natiunei, sa-si pastreze sángele rece și sa judece bine situationea: noi avemu unu dreptu castigatu prin conventiunile ce amu incheiatu pána acum; nu ne mai trebuie, spre afirmarea acestui dreptu, alte conventiuni.

Prin urmare, déca in presentu nu vomu avea parte de conditioni in destulu de avantajóse de a puté afirma printr'o nóua conventiune dreptulu nostru de statu suveranu, putemu acceptá imperturbabili viitorulu. Acestu viitoru nu póte sa nu ne aduca nóue propaneri, pre cátu tempu statele ce suntu in relatiuni cu noi au interese in tiér'a acést'a, și sa ne dea astfelu ocaziunea de a face actu de suveranitate, cându propunerile voru presentá unu avantaju egale; nici iérasu nu póte indreptá propunerile díseloru state la Constantinopole, pre cátu tempu, in temelulu tractatulu din Parisu, bucurandu-ne de absoluta autonomia in interiorulu statulu románu, suntemu totu-déun'a in dreptu a ne opune la aplicarea cátra noi a conventiuniloru incheiate cu Turci'a.

Eata testulu circulariiei de care vorbíramu :

„Cunósceti ca principatele, puse sub suzeranitatea imperiului, se bucura de óre-cari privilegii și imunitáti cari li s'au acordatu din gratia de cátra sultanulu.

„Puterile semnátórie tractatulu din Parisu, confirmandu cu totulu acést'a situatiune particularia, au recunoscutu ca tractatele internationali, incheiate de curtea suzerana, sa fia obligátoria și pentru principate și sa continue, a se aplica pre deplinu.

„Autonomi'a acestoru tieri vasale, astfelu determinata, n'aru putea sa existe indoiéla asupra cestiunei a se scí deca guvernele loru potu tratá, directu cu puterile straine. Cu tóte acestea ele au incheiatu déjá mai multe conventiuni de acestu felu. Acést'a stare de lucruri, care nu este mai putienu decâtu o incalzare a drepturiloru și a prerogativeloru curtiei suzerane, a desceptatu seriós'a atentiune a sublimei Porti. De alta parte, fiindu ca aceste infractiuni la conditionile autonomiei principatoru aru poté intr'o dí sa vatemé interesele celoru-lalte puteri garante și sa dea motivu la reclamatiuni, guvernulu imperiale se crede obligatu a face de acum reserve formali in contr'a ori-cáruu actu, care aru avea unu caracteru internationalu și care aru emaná dela aceste principate.

„Ve rogu a intretiené cu acést'a cestiune pre díu ministrulu alu afaceriloru straine și a-i lasá copia dopa present'a comunicatiune, déca va dorí.

(„Poporulu“.)

R a c h i d .

C l u s i u , in 13 Decem. 1873.

Dle redactoru ! Comitetulu constituitu pentru ajutorirea Tofaleniloru depozedati, care esista cu presidiulu dlui Dem. Fogarasi din M. Osiorheiu, — fiindu ca totu spre scopulu acest'a in Sabiu, precum scimu esista unu altu comitetu, si-a datu in gazetele nóstre nationale ratiotiniulu seu pre anulu 1873 s'eu mai bine dicendu pre tempulu dela 1 Ian. pána in 19 Nov. a. c.

De multu eramu preparatu sa scriu in ast'a afacere asiá de ponderósa și eata comitetulu numitu 'mi dede cu ratiotiniulu seu ocaziune a me exprimá cu permisiunea d-vóstre in urmatórele :

Déca percurgemu istori'a cestiunei ajutoriei acestoru depozedati, — vomu vedé, cumca initiati'a la adunarea ajutóreloru a luat-o acum trei ani avocatulu Dr. Ratiu din Turd'a. — La apelulu densulu au incursu ajutórele bienevole, in asiá mesura mare, incátu s'a vediatu necesitate de a se constitui comitete pentru impartirea loru, anume unulu in Osiorheiu și cel-alaltu in Sabiu. — Este intrebarea inse, ca cine a alesu aceste comitete? — căci in totu casulu numai atunci afli pre cine-va competentu a manipolá și a dispune despre bani publici, cându dela contributori va avé spre acést'a unu mandatu specialu. — Prin acést'a eu nu voiú a suspicioná pre numitele comitete și anume pre celu din Osiorheiu nu, care acum de a dóu'a óra a datu publiculu contributoriuu socóta despre agendele sele, — ba potemu in tóte fi de acordu cu procedur'a lui și ale multiamí d-loru membri pentru fatigele loru. — E intrebare inse, ca óre si mai esiste comitetele desnumite? s'eu sa se predee banii d. e. asociatiunei trans. pentru cultur'a poporulu románu, s'eu unu altu institutu menitu pentru ingrigirea culturala a poporulu románu? Scopulu primitivu s'a ajunsu pre deplinu, Tofalenii s'au ajutoratu intr'o mesura, carea nici n'amu speratu-o, — au capetatu adeca cu totulu pána acum 2925 fl. și 200 napoleoniori, — si ii ce a perdutu? — adeca cu totulu la 200 jugere pamentu. Eata ca au capetatu mai atátu cátu le ajungea sa rescumpere pamentulu perdutu. — Ce sa se faca inse cu fondulu loru dela comitetulu din Osiorheiu 13100 fl. cátu și cu acel'a care se administrédia in Sabiu.

Noi ne totu nisuiam sa adunám fonduri nationali ! — eata aici unulu adunatu pána la o suma considerabila. — fára a se fi ingrigitu respectivii initiatori de statute pentru normarea și staverirea precisa a scopulu. Apelulu primu suná, cá se scapám pre cei depozedati de fóme, — sa le intindemú mána de ajutoriu ! — Acést'a s'a facutu, respectivii nenorociti au capetatu ajutoriulu cerutu. E intrebare inse, ca numai prin ajutóre spontan-e se ajunge scopulu, — s'eu mai cu facilitate, cându amu creá din banii acest'a pre sém'a loru unu stipendiu, din venitulu cáruia sa capete fiii respectivi ai loru ajutórie cându voru invetiá vre-o meseria, s'eu voru frecuentá vre-o scóla reala, de care in impregiurările presente avemu mai mare lipsa ! — Óre sa nu fimu restrinsi numai la Tofaleni, — sa le lasámu prerogativ'a, daru sa ne estindemú d. e. la ajutorirea in stadiulu reale alu celoru nascuti in secume preste totu, căci acest'a au inainte de tóte lipsa la spriginulu natiunei, — s'eu si mai departe la toti descendentii contributoriloru? — Eu unulu,

care amu contribuítu o suma mai considerabila la fondulu numitu, me aflu indreptatitu a-mi dá in ast'a privintia parerea mea, — rogu inse si pre alti colegi contribuitori, cá sa se exprime in gazete ori de a dreptulu le comitetu, ca asiá inca pána la adunarea gen. prosima a asociatiunei sa se limpesca intr'atát'a cestiunea subversanta, încátu atunci sa se póta primi finalmente in administrarea ei. —

Totu cu ast'a ocaziune sa-mi ierti on. dle cá se resuscitidu si caus'a unui fondu adunatu totu cu ast'a modalitate inainte de 9 ani din partea dlui Vitez din Teaca, pre sém'a convinctului tractului Faragăului, si dupa ce, precum sciu, averea acestui fondu s'a adunatu cu concessiunea previaa venerab. cons. metr. din Blasiu. — rogu pre prebonulu Metr. Escel. Sea D. Vancea, cá se dispuna, cá si fondulu acest'a sa tréca la asociatiune séu sa se administredie prin consistoriulu metropolitanu dupa cum erá menitu dela inceputu. — I. V.

Rip'a de josu 26 Novem. 1873.

Crede magnum compendium et nullus labor.

Nu este asiá P. Racotiane ca atunci cându ai tramisu spre publicare in „Teleg. Rom.“ articululu d-tale din 29/11, a. c. ti-ai disu: lumea nu-si va dá multa ostenéla sa intrebe, ci va crede si eu voi ride ! ?

Din intemplantu inse nu este chiaru asiá.

Inainte de tóte dechiaru ca n'amu nimicu cu personalitátile, ba marturisescu ca stim. persóna a d-tale 'mi e necunoscuta, — amu inse cu adeverulu, pre carele d-ta lu incurci asiá cum 'ti vine mai bine, si pentru acea sa nu te superi, déca la întâi'a intelnire ne intelnim in acestu locu.

Nu voi sa aperu pre corespundintele I. P., ci déca e vorb'a de caracteru si onóre preotiesca, sa vorbim asiá dupa cum pretindu acestea.

Este vorb'a de proselitismu in Ibanesci, e bine, eu afirmu ca — spre nenorocire — acél'a este; si e intrebarea ca cine e caus'a acélui'a, eu respuindu ca d-ta.

Seiu ca 'ti vei fi aducendu bine aminte, ca inainte de acést'a cu vre-o 3—4 ani ai fostu trasu la respundere totu pentru astfelu de fapte onorifice si inaltátore de caracterulu preotiescu. 'Ti vei fi aducendu aminte ca atónci (nu potu servi cu dl'ra si lun'a) a fostu o comisiune mixta in Ibanesci, in carea a fostu P. prot. Brancovénu, P. prot. Crisianu si din partea politica dl' Csia Alecsiu, si inaintea cárei'a ti-ai recunoscutu peccatulu. 'Ti vei fi aducendu bine aminte ca pre lángu rugári si intepuneri atátu din partea d-tale, cátu si din partea comisiunei ai cascigatu generositate preotulu gr. or. Dim. Cornea carele te-a iertat cá sa nu fi tratatu conformu rigórei legiloru vigórose, cu cari faci parade in corespundintia d-tale. 'Ti vei fi aducendu aminte si de obligamentele d-tale, depuse pre harthia si subscrise paremi-se si de d-ta la incheierea páci.

E bine dl' meu ! óre urmatai d-ta, cá preotu cu caracteru si onóre acelor obligamente? — ba nu !

Si cari au fostu óre obligamentele acelea, pre cari d-ta nu le ai potutu tiené !

Dupa cátu sciu eu: „cá d-ta sa nu mai cutezi a funcioná nici unui gr. or. carele n'a trecut la unire dupa formalitátile legi !

Si dómne, ce conditiuni grele ti s'a pusu la incheierea páci, pre carea d-ta póte silitu o ai subscrisu ! — Nu este asiá ?

Mai multi gr. or. s'au bucuratu de functiunile d-tale, pentru cari ai fostu trasu la respundere, si pre acesti'a, dupa trecerea furtunei, cá si cum nu s'aru fi intemplantu nimicu, d-ta fára cá sa-'ti faci vre-unu scrupulu, i-ai privitu cá gr. cat., de-si dupa lege erau si suntu si astadi gr. orientali, si le-ai servitu si servesci cá parochu competentu. La acesti'a ai sciutu d-ta atrage inca pre óre câte familii, iérasu fára nici o formalitate, cá sa dea adeveratulu numeru de 20 familii, pre care d-ta 'lu denegi urgisitului corespundinte I. P.

Acést'a este fapta documentatu in protocolulu investigationalu, luat in lun'a Novembre a. c. in Ibanesci de o comisiune investigatorie esmisa in acést'a afacere, si in care comisiune avui onóre a fi si eu.

Pre lángu acést'a nu ai ommunatu d-ta la inceputulu anulu curg. pre Varvar'a Todoranu cu

Florea Glig'a, ambii gr. or. din Ibanesci, fára a incunoscintia pre parochulu competentu ? si nu ai functionatu acelei'a la mórtea barbatului ei, si dupa aceea ei ? !

Dí ca nu, si documentele dela protocolulu investig. 'ti voru contradice; séu dí ca nmitii nupturienti au fostu gr. cat. si vei pati asemenea.

Déca acést'a 'ti este sfer'a jurisdietiei d-tale, pre carea ti-o conosci atátu de bine, atunci 'mi vine sa credu ca ai vorbitu adeverulu in aline'a 2-a din coresp. d-tale dto Ibanesci 24/11 a. c. publicata in nr. 93 alu „Teleg. Rom.“, unde dici intre altele: „s'aru poté deduce ca insusi din partea acelor legi suntu privilegiati unii individi, spre a cansá confusiune si astfelu a impedeá promovarea binelui comunu, intelectualu si moralu.“

Suntu inca multe alte casori speciale, cari suntu petrecute la protocolulu investigationalu, si pre cari cá sa nu abuzezu de spatiulu ce dl' redactoru binevoiesce a mi-lu acordá in acestu ditariu, nu le mai enumeru.

Din tóte acestea se vede ca adeverulu l'ai vorbitu, cându ai disu ca iubesci pre poporulu gr. or. din Ibanesci.

Chiaru pentru ca 'lu iubesci, — 'ti dai silintia cá sa-lu mantuiesci sciindu ca „extra ecclesiam catholicam nulla salus.“

Este fórté frumosu a fi urmatoriu intru tóte SS. Apostoli. S. Apostolu Pavelu dice intr'unu locu: m'amu facutu tuturoru tóte, cá ori-cum pre toti sa-i mantuiescu.

Asiá se vede ca faci si d-ta, numai cátu, lumea e rea, ómenii scriu prin gazete, ba te dau si in judecata, pentru aceste fapte onorifice, cáci ne dicu necredinciosii dela putere prin legile loru vatematórie de privilegii, ca agitatiuni proselitistice si fapte productórie de frecári religionarie voru fi a se pedepsí cá crime (§. 2. art. de lege IX. din 1849).

Grele tempuri amu mai ajunsu ! a peritu credintia dintre ómeni ! Audi colu, sa fia pedepsita cá crima aducerea la mantuire a oiloru perdute ?

(Va urmá)

(Urmare din nr. tr.)

Au nu l'amu ajutatu din cass'a alodiála cu sute de florini ? Au nu i-amu datu stipendiu feciorulu mai merunte — unde e multiamit'a dle preotu ? Si totusi eu cá antiste com. som calvinu, sum agitatoru si nemultiamitoriu fatia cu densulu — pentru ca nu vreau a me folosí de puterea oficioului meu spre a aduce vre-unu escadronu de husari — cá esecutori asupr'a datorasiloru densului. —

Ei acom precpu. — D-t'a dle coresp. pentru aceea ai totu meliatu cu ocaziunea inmormentárei preotulu nostru Avramu Viorelu, — pentru ca precum diseiu, de o parte nu vreau a umplé pong'a preotulu no-tru Ioanu Armianu cu puterea oficioului meu — de alta parte pentru ca feciorulu meu fiindu clericu absolutu inca se uita cam chiorislu dupa parochia II-a vacanta. — Ce e dreptu e de tóta compatimirea preotulu nostru cându vedemu atétea blastemuri asupr'a capulu densului, dara cu deosebire parochia a II-a vacanta l'au incaruntitu pána acum.

Dara totusi me intoreu si dicu, ca ce constitutiune, ce canonicitate are bis. nóstra, ce garantédia dreptulu ei celu autonomu ? Aceea, ca parochiele dotate cu 2 preoti dupa ce móre unulu celalaltu sa fia osanditu totu spre seracie, — ba ce e mai multu pána la reducerea séu la nereducerea parochiei nóstre, i stá preotulu nostru Ioanu Armianu unu clericu absolutu cá nisce friguri in spate — carele nici ca vrea sa gandesca ca trebuie sa fia mai întâiu casatoritu . . . si apoi birotosirea.

Au nu e acést'a o violintia fatia cu dreptulu nostru bis. constitutiunale ? Au nu suntu de ajunsu anatemele preotulu localu Ioanu Armianu asupr'a familiei calviniloru — sa vina acum unu altu calvinu carele sa incépa a anatemisá si elu iesuitii din Sibotu. — Sa vina numai unu liberalu de calvinu — carele sa incépa a predicá contra holdelor, vitelor canonisate prio preotulu actualu, apoi poflimu constitutiune carea garantéza inaintarea stárei materiale a preotulu nostru.

A-si poté dle red. sa-mi punu mánile pre obrazu si sa strigu si eu in lumea largá ca cine e

famili'a dlui iesuitu din Sibotu, — inse nu o facu acést'a nu, pentru densulu, dara pentru caracterulu clerulu nostru. —

Seiu ca voi fi judecatu din partea on. publicu de unu defaimatoriu si mai mare precum e dl' corespundinte alu meu, — inse sa me ierte fiescarele, ca déca nu i-a fostu densulu frica de Ddieu si rusine de ómeni a batjocóri si a defaimá caracterulu familiei Vioresciloru din Sibotu si cu deosebire pre mine, — cu atát'a mai tare me vedu indignatu a reflectá la minciunile cele góle ale densulu si ale celoru „mai multi din Sibotu.“ —

Inse ce se tiene de provocárele dlui coresp. cátra Pré ven. consist. suntu minciuni si calumnii puru góle fabricate de suspendati — ba chiaru tipati din oficie com. ale acelor „mai multi din Sibotu.“ — Cu acesti'a Pré ven. consist. sa vaiera bietulu nostru d. coresp. cumca suntu osenditi spre vecinic'a munca si chinuri prin despotismulu dinastiei Vioresciloru din Sibotu. — Dara dle coresp. ! óre famili'a Vioresciloru v'au adusu pre d-vóstre la starea cea fericita — de presentu ? placa-ti a cautá conduitele respectiviloru — in archivulu magistratulu din Orastia, Sabiu si alte locuri si apoi 'ti vei cunósce mai bine compania d-tale si respective pre cei „mai multi din Sibotu.“ — De altmintrenea le voi aduce si acestea la tempulu séu mai pre largu ca cine suntu „mai multi din Sibotu.“ —

Dle coresp. ! te rogu iaca la ce-va, precum eu me obligu in solidum a fi re-punditoriu pentru respunsulu meu, asiá te provocu a esi si d-ta la lumina cu numele ca cine esti, cáci la din contra voi fi silitu a te provocá intr'altu chipu — pentru minciunile, defaimárele si batjocurile adause din partea d-tale — asupr'a familiei nóstre a Vioresciloru din Sibotu, si cu deosebire asupr'a mea cá antiste com.

Dnulu predicatore alu inmormentárei preotulu Avramu Viorelu din Sibotu in cuventarea sea intre tóte s'au inspiratu de foculu urei si ala reutátiei — încátu si-au schimbatu numele singulariu in pluralu sub titulu „Mai multi din Sibotu“ sub care masca au inceputu in fine a lamuri asupr'a scólei nóstre conf. din Sibotu, precum si asupr'a invetiatiuniloru nostru Nicolau Viorelu ca e totu odata si notariu substitutu. Inse fia-i pre voia ca noi ne vomu folosí si de dialectulu densului.

Ne imputa adeca dnii „Mai multi din Sibotu“, ca pentru ce nu facemu scóla, si — ca pentru ce e invetiatiunulu nostru Nicolau Viorelu si notariu substitutu. —

(Va urmá)

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de invetiatiunulu in comun'a Glemboca devenita in vacantia, se escrie prin acést'a concursu pána in 16 Decembre a. c. in care dí va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

Pre lángu cuartiru naturalu in cas'a de scóla si lemnele trebuincióse de incaldítu 50 fl. v. a. din alodiulu comunale, si 10 galete bucate dela poporu.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune au a-si ascerne suplicile loru instruate amesuratu „statut. org.“ §. 13 pána la terminulu indicatu la subscrísulu. —

Nocrichiu in 4 Novembre 1873.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

G. Maieru,
(1—3) adm. ppecsu.

Edictu.

Dimitriu Constantinu Costea din Brasiovu, care in lun'a Februaru 1872 a parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea socia Mari'a nascuta Andreiu Lupanu totu din Brasiovu nesciindu-se de atónci nici pána astadi, loculu ubicatiunei lui se citéza prin acést'a, cá in terminu de unu anu si o dí sa se presenteze la scaunulu protopopescu mai josu subscrísu; cáci la din contra procesulu divortialu incaminatu de socia sea, se va petraclá si decide si in absentia lui.

Brasiovu, 27 Novembre 1873.

Scaunulu protopopescu gr. or. I alu Brasiovulu cá foru matrimonialu.

Iosifu Baracu;
(1—3) protopp.